

Kenya Hara. Japońskie projektowanie graficzne
Muzeum Narodowe w Poznaniu, 24 marca – 30 lipca 2023 r.

W Muzeum Narodowym w Poznaniu 23 marca 2023 r. odbył się wernisaż wystawy twórczości japońskiego projektanta Kenya Hary. Wystawa została zorganizowana przy okazji przyznania mu Nagrody im. Jana Lenicy. Nagroda ta jest przyznawana przez Muzeum Narodowe w Poznaniu od 2002 r. najwybitniejszym projektantom z całego świata za szczególne osiągnięcia w dziedzinie sztuki plakatu i projektowania. Podczas otwarcia wystawy głos zabrał Kenya Hara, a także dyrektor Muzeum Narodowego w Poznaniu Tomasz Łęcki. Kuratorem wystawy ze strony Muzeum była Anna Grabowska-Konwent, choć współautorem ekspozycji był sam artysta. Co więcej, w Poznaniu, a także podczas wernisażu towarzyszył mu cały zespół młodszych adeptów designu, jego japońskich uczniów i współpracowników.

Na wystawie została ukazana różnorodność oraz wszechstronność twórczości projektanta – plakaty, projekty książek, czasopism, całych kampanii reklamowych oraz pojedynczych reklam, projekty opakowań luksusowych produktów, perfum, alkoholi, różnorodnych przedmiotów codziennego użytku, a nawet mebli dla psów czy samochodu. Niektóre projekty zostały przygotowane specjalnie na tę okazję. Była to pierwsza

w Polsce przeglądowa wystawa jednego z najsłynniejszych japońskich projektantów. Jak pisze we wstępie do katalogu wystawy dr Maria Gołąb, zastępca dyrektora ds. naukowych Muzeum Narodowego w Poznaniu, na szczególne podkreślenie zasługuje zaangażowanie w przygotowanie wystawy samego artysty, „który z wielką pieczołowitością przygotowywał projekt wystawy. Jest ona, wraz z autorskimi tekstami wprowadzającymi w jego świat, rodzajem *Gesamtkunstwerk* – dziełem totalnym, prezentacją wszystkich gatunków uprawianej przez niego sztuki i odsłonięciem jego filozofii oraz artystycznego przesłania” (s. 5).

Kenya Hara od początku lat 90. był związany z Nippon Design Center, w ramach którego prowadził własne studio projektowe Hara Design Institute. Od przeszło 20 lat jest dyrektorem kreatywnym znanej japońskiej marki MUJI i równocześnie współautorem jej międzynarodowego sukcesu. Jest artystą wszechstronnym i zarazem refleksyjnym. Koncentruje się nie tylko na formie, ale też na treści przekazu. Z jego prac wylania się dość kompleksowa autorska wizja designu w XXI wieku. Jak pisze w katalogu wystawy jej kurator A. Grabowska-Konwent: „Kenya Hara, jeden z najbardziej wpływowych japońskich projektantów i myślicieli, jest pionierem i liderem ruchu promującego

DOI: 10.4467/23538724GS.23.019.18165

współczesny japoński design i styl życia na arenie międzynarodowej” (s. 7).

Wystawie towarzyszy obszerny i interesujący katalog (Anna Grabowska-Konwent, *Make the Future Better Than Today. Kenya Hara. Laureat Nagrody im. Jana Lenicy 2020 / Laureate of the Jan Lenica Award 2020. Japońskie projektowanie graficzne / Graphic Design from Japan*, Muzeum Narodowe w Poznaniu, 24.03–30.07.2023). Dodatkową atrakcją podczas wernisażu było zarówno zwiedzanie z samym autorem, jak i zwiedzanie kuratorskie. W sklepie muzealnym można było kupić anglojęzyczne książki autorstwa nagrodzonego artysty (Kenya Hara, *Designing design*, 6th ed., trans. Maggie Kinser Hohle, Yukiko Naito, Lars Müller Publishers, Zürich 2021; Kenya Hara, *Designing Japan: A future built on aesthetics*, trans. Maggie Kinser Hohle, Yukiko Naito, Lars Müller Publishers, Zürich 2022), a także będące przykładem japońskiego designu przedmioty

produkowane przez wspomniane wcześniej MUJI.

Hasłem przewodnim wystawy było „Make The Future Better Than Today”. Wystawa, która niewątpliwie robiła wrażenie nie tylko na miłośnikach wysokiej jakości designu i współczesnej kultury japońskiej, była czymś więcej niż prezentacją twórczości jednego projektanta. Była prezentacją filozofii designu rozumianego jako ważny element życia współczesnego świadomego człowieka – designu japońskiego i nastawionego na przyszłość. Jest to o tyle ważne, że ta niekoniecznie jawi się nam w kolorowych barwach. Przegląd jakże różnorodnej twórczości Kenya Hary pokazał natomiast, że także design może być narzędziem walki o określone wartości i kształtowania społecznej świadomości.

Kamil Zeidler
Zofia Zeidler